

20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΗΣ ΜΕΛΙΝΑΣ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Μια σταρ διεθνούς κοπής

ΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗ ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

Ηταν τέτοιες μέρες που είδα τη Μελίνα για πρώτη φορά μετά τη μεταπολίτευση. Για την ακρίβεια, δεν την έλεγαν Μελίνα αλλά «Τζένη» και κατέβαινε μια σκάλα στη σκηνή του θεάτρου Κάππα τραγουδώντας το «Mack the Knife» στην «Όπερα της Πεντάρας» – ο Παύλος Μάτεσις το είχε αποδώσει στα ελληνικά ως «Ο Μακχρή με το μαχαίρι».

Ηταν λίγο πριν από τα Χριστούγεννα του 1975. Από τότε έχουν περάσει τριάντα οκτώ χρόνια αλλά δεν θυμάμαι άλλη γυναίκα να κατεβαίνει έτσι μια σκάλα στη σκηνή ενός θεάτρου.

Κανονικά τώρα θα έπρεπε να γράψω για τις διάφορες Μελίνες.

Την ηθοποιό, τη γυναίκα, την υπουργό, την «Πασοκάρια» (την πείραζα με αυτή την παραφθορά της «Πασιονάρια...»), τη φίλη, τον έρωτα του Τζούλη, την πονηρή πολιτικάντισσα, την εγγονή «του Μερκούρη του Κρανιδιώτη», την Ξενόχισσα, την παρέα, την κοσμοπολίτισσα – αυτά κι άλλα τόσα που θα μπορούσα να βρω. Αλλά ακόμη κι αν τα έβρισκα όλα, πάλι θα την αδικούσα.

Μια φορά στο... Χιούστον

Γιατί η Μελίνα ήταν πρωτίτως κάτι μοναδικό και ως τώρα ανεπανάληπτο για τα ελληνικά δεδομένα: μια σταρ. Μια σταρ κανονική, όχι εγχώριας κατασκευής και ιθαγενούς κατανάλωσης. Ένα αστέρι που έλαμπε ακόμη κι όταν καθόταν κουρασμένη στον καναπέ πάνω στα διπλωμένα ξυπόλυτα πόδια της. Μεταξύ μας, κανείς ποτέ δεν μάζευε τις γάμπες στον καναπέ όπως η Μελίνα. Ίσως επειδή κανείς δεν είχε τις γάμπες της Μελίνας.

Και τον χαρακτήρα. Μια φορά στο Χιούστον του Τέξας ήταν η Γλυπία καλεσμένη σε εκδήλωση για τα Μάρμαρα του Παρθενώνα με τη δήμαρχο της πόλης.

Η Μελίνα ήταν τότε υπουργός Πολιτισμού και έκανε μεγάλη περιοδεία στην Αμερική.

Λίγο προτού φτάσουμε εκεί όπου θα γινόταν η εκδήλωση, το γραφείο της δημάρχου ειδοποιεί ότι η δήμαρχος δεν θα μπορούσε να παραστεί και θα εκπροσωπηθεί από κάποιον βοηθό της.

Χωρίς κανέναν δισταγμό η Μελίνα δίνει εντολή στον οδηγό του αυτοκινήτου να τη γυρίσει στο ξενοδοχείο της.

«Αν δεν έλθει, εγώ δεν πάω!»

Πανικός. Πολλοί προσπαθούν να τη μεταπείσουν, να της πουν ότι όλη η καλή κοινωνία του Χιούστον περιμένει να τη δει. Η Μελίνα αμετάπειστη.

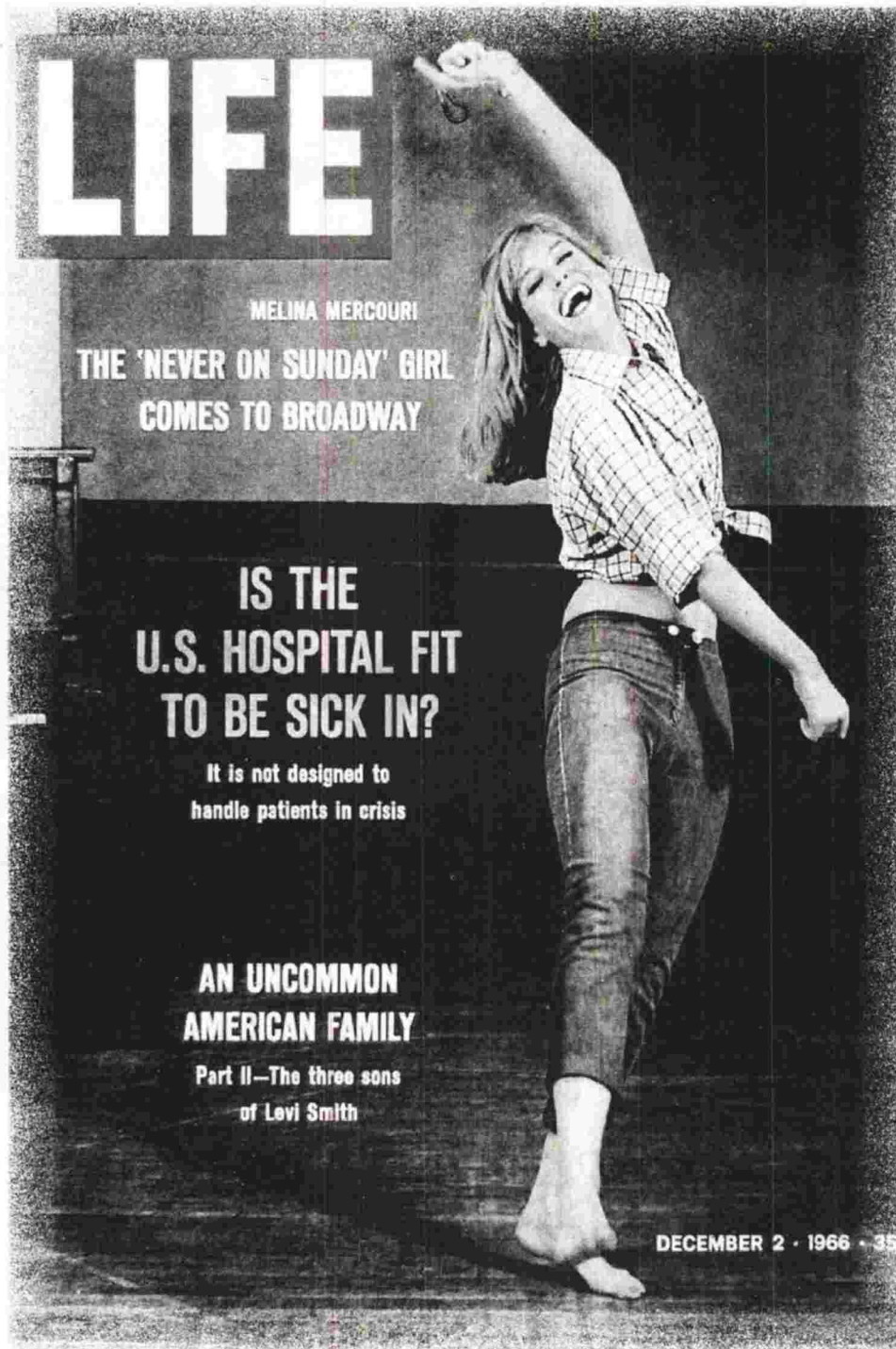
«Αν δεν έλθει, εγώ δεν πάω!»

Τελικά και ενώ η ιστορία οδηγείται σε ναυάγιο, η δήμαρχος που πληροφορήθηκε εν τω μεταξύ τα καθέκαστα κάνει την ανάγκη φιλότιμο και σπεύδει στην εκδήλωση.

Νέα εντολή της Μελίνας στον οδηγό: «Πάμε!»

Η δήμαρχος την περιμένει όρθια στην είσοδο να την υποδεχθεί.

«Ντάρλινγκ!» φωνάζει ενθουσιασμένη

Είναι 1966, είναι ήδη σταρ διεθνούς φήμης, το Μπρόντγουεϊ την υποδέχεται και το «Life» την κάνει εξώφυλλο

η Μελίνα σαν να την ήξερε κι από χθες. «Ευχαριστώ τόσο πολύ που μπόρεσες να έλθεις».

Κι ενώ την πιάνει αγκαζέ να μπου μαζί σε μια αίθουσα όπου πάνω από χίλιοι άνθρωποι την αποθεώνουν όρθιοι, γυρίζει, κλείνει το μάτι και λέει ελληνικά: «Ντίβα αυτή; Πιο παλιά ντίβα εγώ!»

Στο παιχνίδι αυτό κανείς δεν μπορούσε να της παραβγεί, ακριβώς επειδή για τη Μελίνα δεν ήταν παιχνίδι. Ηταν η ίδια.

«Francois cheri»!

«Monsieur le President» υποδέχθηκε το 1985 τον Φρανσουά Μπεράν στο περίφημο δείπνο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας στη Στοά Αττάλου. Προτού τον πάρει από το μπράτσο και συνεχίσει με ναζιάρικη τσαχπινιά: «Francois cheri»!

Είκοσι χρόνια που έχει πεθάνει εξακολουθώ να γνωρίζω «στενούς φίλους» της Μελίνας. Αναρίθμητους «στενούς φίλους». Όλοι έχουν να θυμίσουν κάτι από τη «μοναδική σχέση» που τους ένωνε.

Είχε την ικανότητα να δίνει σημασία στους ανθρώπους, να τους μετατρέπει σε θαυμαστές, να τους κάνει να πιστεύουν ότι μετρούν για αυτήν πολύ περισσότερο από όσο πραγματικά μετρούσαν.

Δεν ήταν υποκριτική, ούτε υποκρισία, όχι! Ηταν διάθεση και άνεση και ζεστασιά και ένα ακατάπαυστο παιχνίδι γοητείας μιας γυναίκας που δοκίμαζε πάντα πόσο γοητευτική μπορεί να γίνει.

Κανείς δεν θα προεξοφλούσε ότι αυτή η διεθνής σταρ, η ηθοποιός, η μεγαλοαστή, η κοσμοπολίτισσα, η Κολωνακιώτισσα ως το κόκαλο, μπορούσε ποτέ να γίνει βουλευτής του ΠαΣοΚ στη Β' Πειραιά.

Το κατάφερε όμως με μεγάλη σοβαρότητα και αυτογνωσία και προσπάθεια και αυτοπειθαρχία – ναι, πειθαρχία... Αλλά και με μια μελετημένη ανεμελιά, μια ελαφρώς επιτηδευμένη αλλά αξιοπρεπή οικειότητα που κολάκευε τους ψηφοφόρους της ίσως πολύ περισσότερο από όσο την κολάκευαν εκείνοι.

«Δεν αρέσουμε πια»

Οποιος νομίζει ότι η Μελίνα είχε μια χαβαλεδιάρικη ή αρτίστικη αντίληψη της ζωής είναι μακριά νυχτωμένος. Ηταν ένα απίστευτα πειθαρχημένο άτομο, μια πραγματική επαγγελματίας στο καθέτι, και αν γύρω της βασιλευε ένα χαρούμενο χάος αυτό συνέβαινε επειδή η ίδια το είχε οργανώσει έτσι.

Η μοναδική ίσως φορά που πήγε ενάντια στη φύση της ήταν και η μοναδική αποτυχία της στην πολιτική: η υποψηφιότητα για τον Δήμο Αθηναίων, το 1990...

Απέναντι σε έναν δύσκολο αντίπαλο, τον Αντώνη Τρίτση, ήταν εξ αρχής διαστακτική, αμφίβολη, αναποφάσιστη.

Ακουγε γύρω της διάφορα και αντιφατικά, αδύναμη να ξεμπλέξει το πραγματικό από το φανταστικό. Εφερε τον πολύφερνο Ζακ Σεγκελά, ο οποίος σχεδίασε μια εκστρατεία για ξένους τουρίστες.

Η εγγονή «του Μερκούρη του Κρανιδιώτη», που 'κανε την Αθήνα σαν την Ευρώπη» το ήθελε πολύ, ίσως και γι' αυτό παρασύρθηκε, αλλά δεν ήξερε τι ακριβώς να κάνει για να το αποκτήσει. Κοιταζόταν με τα μάτια των άλλων.

Πάει, πέρασε. Δεν είναι αυτό που θα μείνει.

Υπήρξε μια εξαιρετική υπουργός, πιο καλή από όσο παραδεχόταν η ίδια, όχι επειδή ήταν η Μελίνα. Αλλά απλώς επειδή ήταν εξαιρετική.

Πριν από υπουργός του Πολιτισμού ήταν υπουργός του κόσμου της. Του «Χρήστου», του «Μάνου», του «Τάκη», του «Μίκη», του «Νίκου», του «Σταύρου», του «Διονύση», του «Τζούλη» κυρίως...

Δεν νομίζω ότι η Αθήνα θα ξαναδεί σύντομα μια επιστράτευση όλων των καλλιτεχνικών ταλέντων της οικουμένης σαν αυτή που έκανε η Μελίνα στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα. Εναν-έναν τους μάζεψε, με το τηλέφωνο στο χέρι.

Είχε μια απημέλητη και εύκολη εξοικείωση με πράγματα και με πρόσωπα, είχε κυρίως μια έμφυτη αισθητική που της επέτρεπε να ξεχωρίζει σχεδόν αυτόματα το όμορφο από το άσχημο – ακόμη και όταν κομματικές ή άλλες σκοπιμότητες επέβαλλαν το άσχημο...

Το αποδεχόταν ίσως επειδή ήταν πολιτικός, επαγγελματίας πολιτικός. Αλλά ήξερε απολύτως τι αποδεχόταν. Πάντα με διαίσθηση. Ενίοτε με αυτοσαρκασμό. «Δεν αρέσουμε πια»!

Ηταν η έγκαιρη ετυμολογία της για ένα παρακαμιακό ΠαΣοΚ που βυθιζόταν στη δραματική περίοδο 1988 -1991.

Η Μελίνα αγαπήθηκε, κοουσομπολεύτηκε, μισήθηκε, σχολιάστηκε, θαυμάστηκε, περιπαίχτηκε, αλλά πολύ περισσότερο αγαπήθηκε. Δεν νομίζω ότι την άγγιξαν ποτέ πραγματικά οι κατινιές και οι μικροψυχίες – τη στενοχωρούσαν, ναι, αλλά δεν την άγγιζαν...

Γι' αυτό και κατέφερε μέχρι τέλους να διατηρηθεί αλώβητη από τις μικρότητες που γέννησε γύρω της η δεύτερη θητεία στο υπουργείο Πολιτισμού, το 1993.

Ηταν ήδη άρρωστη και πολύ γενναία. Μια θεσπέσια ντίβα που κατέβηκε τη σκάλα της ζωής όπως μόνο οι ντίβες ξέρουν να την κατεβαίνουν. Αγέρωχη, αγέραστη και αξεπέραστη.

1994
1966

